

Ghouta: Yeşil tarlalardan enkaz yığınlarına

30 Ekim 2018

Ghouta Arapça'da "tarlalar, araziler" anlamına geliyor. Burası, Şam ve Suriye'nin diğer kesimlerine gıda ve mobilya sağlayan bir tarım bölgesiydi.

Oysa şimdi, moloz, beton ve eğri bükürü metallere dolu bir yer. Şam'ın kafeleri ve kalabalık şehir hayatı ile, arabayla yalnızca on dakika mesafe katettiğinizde karşı karşıya kaldığınız ölüm ve yıkım, çarpıcı bir tezat oluşturuyor.

Yıkımın boyutlarını tarif etmek neredeyse imkansız - kendi gözlerinizle görmelisiniz. Ben oraya ICRC Operasyonlar Şefi Dominik Stillheart ile birlikte gittim. O, ICRC'deki 27 yıllık çalışma hayatı boyunca daha önce oradaki yıkımın bir benzerini görmemiş olduğunu söyledi.

Ben ise, buradaki yıkımın bir benzerine hayatımda bir kez, çok uzun yıllar önce Çeçenya'da, tanıklık etmiştim.

Yüzlerce binlerce tonluk bir enkazı temizlemeye çalıştığınızı düşünürseniz, içinde her türden patlamamış mühimmat da bulunan bu molozları kaldırmanın ne kadar zaman alabileceğini tahmin edebilirsiniz. Çocuklar gibi yetişkinler de, bu tür patlamamış mühimmat yüzünden, ülkenin herhangi bir yerinde her gün sakat kalıyor ya da hayatını kaybediyor.

Orada yaşayanlardan biri; "Yiyecek ve sudan çok mayınların temizlenmesine ihtiyacımız var," dedi.

Bize bir kaç gün önce gerçekleşen bir olayı anlattılar; patlamamış bir mühimmatın havaya uçmasıyla, bir ailenin tarlada çalışan tüm üyeleri hayatını kaybetmiş.

Suriye Arap Kızılayı'nın yerel şubesinde görev yapan bir gönüllü bana orada bulunan okuldan geriye kalan yıkıntıları gösterdi. Yıkıntıların arasında köşeye sıkışmış bir roket vardı.

Harasta'ya girdiğimizde çıt çıkmıyordu. İç içe geçmiş, boş bir kabuk gibiydi. Hasar görmemiş tek bir bina kalmamıştı.

"Geçen seneyi bodrum katında geçirdik. Şimdi giriş katındayız. Ama çatımız yok. Bu kışı nasıl geçireceğiz?"

Havade asıllı bir endişe bulutu var; gelecek ne getirecek? Çocuklarım okula gidecek mi? Evimi yeniden nasıl inşa edebilirim? Yarın ne yiyeceğim?

Karşılaştığımız bir kadın "Harasta'ya geri döndüm çünkü kaçtığımız yerde daha fazla yaşayamayacaktım," dedi. "Evim yerle bir olmuş. Burada küçük bir apartman dairesi kiraladım ve kardeşim her ay Irak'tan bana para gönderiyor. İki yakamızı nasıl bir araya getireceğiz, kışı nasıl geçireceğiz bilmiyorum".

Artık orada olmayan yaşamın bazı işaretlerini görmek oldukça çarpıcı - ve çok da üzücü; bir resim, eski bir kaset, ayakkabı teki. Bunlar, ne olup bittiğini bilmediğiniz ve hiç bir zaman bilemeyeceğiniz, anlatılmamış bir hikayenin parçaları.

Aynı zamanda, insanların yavaş yavaş günlük yaşamlarına geri döndüklerini de görüyorsunuz; caddedeki bazı dükkanlar, bir eczane, bir zeytin bahçesi ve arkasındaki parça parça yeşillikler. Bunlar, kendilerini çevreleyen yıkımla karşılaştırıldığında sakin ve gerçeküstü bir duygu yaratıyor.

Aklınıza takılan ise, kapalı kapıların ardındaki hayatlar gibi göremedikleriniz.

Gidecek bir okulu olmadığı için masaları silerek çalışan çocuğun düşünceleri ve hayalleri, sezeryan yaptırmak zorunda kalacak hamile bir kadının endişeleri, erken doğmuş ve Avrupa hastanelerinde doğan bebeklere göre hayatta kalmak için çok daha fazla mücadele vermek zorunda kalmış minicik bebeklerinin başında uykusuz geceler geçiren anneler.

Bu insanların gün be gün yaşadıkları endişe ve stresin düzeyini hayal bile edemiyorum.

Düşünebildikleri tek şey içinde buldukları anda verdikleri hayat mücadelesiyken, geleceğe nasıl bakabilirler?

Anastasia Isyuk, ICRC Halkla İlişkiler Başkan Yardımcısı